Закарпатска Украйіна 2008

Kolektiv autorů: Anička, Džavy, Hedvika, Jana, Máca, Maruška

Obsah

Deník....4
Den nultý: nástup do vlaku....4
Den první: Stakčín – Ставне....4
Den druhý: Ставне – Воловець....6
Den třetí: Воловець – Колочава....7
Den čtvrtý: Колочава – Комсомольськ....9
Den pátý: Комсомольськ – chlívek v lese na starých kolejích....12
Den šestý: staré koleje v horách - palouček pod Hoverlou....14
Den sedmý: palouček pod Hoverlou – turistická chata pod Hoverlou....16
Den osmý: turistická chata pod Hoverlou – Солотвина (kemp)....18
Den devátý: Солотвина (kemp) – Тячів (vlak)....20
Den desátý: Ужгород – Bánovce nad Ondavou....21
Den poslední: příjezd do Prahy....23
Střípky....24
Hlídky....25
pátek/sobota – Воловець....25
sobota/neděle – Колочава....25
neděle/pondělí – Комсомольськ....25
úterý/středa – palouček pod Hoverlou....26
čtvrtek/pátek – Солотвина....26

Seznam obrázků

Obrázek 1: Doplnění zásob ve Stakčíně....4
Obrázek 2: Čekání na hraničním přechodu Ubľa / Малий Березний....5
Obrázek 3: Ochutnávka místních piv....5
Obrázek 4: Mácovo spacákové pití čaje....6
Obrázek 5: Odbočka z hlavní silnice v Užoku....7
Obrázek 6: Noc v zahradním domečku u penzionu....7
Obrázek 7: Přejezd hřebene k Siněvíru....8
Obrázek 8: Šašliky s brambory v Siněvíru....8
Obrázek 9: U Siněvírského jezera....9
Obrázek 10: U Natálky na verandě....9
Obrázek 11: Hlavní silnice do Komsomolsku....10
Obrázek 12: Na louce nad Koločavou....10
Obrázek 13: Mácova bahenní koupel....11
Obrázek 14: Komsomolsk stále v nedohlednu....11
Obrázek 15: Benzínová pumpa....12
Obrázek 16: Магазін в Лопухіве....12
Obrázek 17: Po stopách staré úzkokolejky....13
Obrázek 18: Luxusní podkroví chlívku v horách....13
Obrázek 19: Bez komentáře ☺....14
Obrázek 20: Vjezd do vesnice Чорна Тіса....15
Obrázek 21: Oběd a sušení věcí....15
Obrázek 22: Oběd pod horou Петрос (2020m n.m.)....16
Obrázek 23: Stoupání na sedlo pod Hoverlou....16
Obrázek 24: Pláštěnková výprava....17
Obrázek 25: Na vrcholu Hoverly....17
Obrázek 26: U geografického středu Evropy....18
Obrázek 27: Krávy na hlavní silnici ☺....19
Obrázek 28: Koupání ve slané louži....19
Obrázek 29: Sušení věcí v kempu....20
Obrázek 30: Jízda vlakem....20
Obrázek 31: Čekání na vlak v 2:56....21
Obrázek 32: Ужгород....22
Obrázek 33: Cesta domů....23

Deník

Den nultý: nástup do vlaku

středa 2. července

Vše začalo v 21:00 na hlavním nádraží u výtahů z metra, které tam vlastně nebyly. Místo toho jsme se setkali pod cedulí „České dráhy" v počtu 7 lidí. *[Ma]* Šest z nás bylo právoplatnými členy výpravy, ale ten 7.! - to byl „pán", asi ze Slovenska, který se chtěl vykecat a kamufloval to tím, že potřebuje rozměnit 100Kč na drobné ☺ Ale aspoň jsme zjistili, že „všechno se dá vyřešit!" *[An]* a že se na SK-UA hranicích na úplatcích nedoplatíme.

Pak jsme si doslova vyciveli nástupiště, ze kterého odjíždíme, tak jsme se tam hezky stylově na kole přemístili, rychle zabrali volné kupéčko a pak trpělivě čekali, až si pán z přepravy zavazadel dá svačinu a uráčí se odbavit naše kola (protože rezervace ho nezajímala, chtěl zaplatit, ale neměl na nás čas). Nakonec ale Džavymu bylo povoleno zaplatit a tak jsme mohli zalézt do vyhřátého kupéčka, kde po sundání pánských bot překvapivě mluvily spíš dámy.

Následovala slavnostní hostina v podobě dortu pro Janu a Džavyho, pro který jsem zpočátku hledal místo vedle dvou vydatných večeří, ale nakonec se podařilo tento puzzle složit. Zaplaťpánbů, protože jinak by noc byla ještě zábavnější než: Já a Džavy na zemi, holky na sedačkách, to vše vzájemně propleteno v jednom kupéčku, kde v průběhu noci pršely nejen baterky, lahve a boty, ale také živí lidé. Naštěstí situaci průběžně monitorovali 2 strážci zákona...*[Má]* a 5 průvodčích! *[Dž]*

Další poznámky k nultému dni:

1) Hedvika si zabalila na Ukrajinu index, až před odjezdem se rozhodla, že ho nepotřebuje[1]
2) Počernická výprava byla málem pokutována cestou mezi Náměstí Republiky a hlavním nádražím za jízdu na kole po chodníku a další různé nedodržení předpisů *[Ja]*
3) Modřanská výprava musela kličkovat mezi bruslaři a pěkně si naklepala zadek na kostkách v centru *[Dž]*

Obrázek 1: Doplnění zásob ve Stakčíně

Den první: Stakčín – Ставне

čtvrtek 3. července, 62km

Po dlouhé noci ve vlaku jsme se konečně mohli vyskládat z kupéčka! Pro změnu jsme se i s koly přeskládali do menšího vlaku a úspěšně jsme směřovali do Stakčína. *[Dž]* Přitom jsme minuli opravdu dlouhý hřbitov, který snad musel sloužit vesnicím v okruhu 10km. Slovenské hřbitovy ale

1 a radši si vzala pas *[Má]*

nejsou náš cíl a tak jsme se ze Stakčína (samozřejmě po zběžném doplnění zásob) nevydali zpět na západ, právě naopak, táhlo nás to k ukrajinským hranicím, a to i přes to, že jsme se lehce obávali záliby místních celníků, tedy buzerace turistů za účelem zisku úplatku.

Slovenský pohraničník byl ještě hodně v pohodě, samý úsměv, a poradil i předběhnutí fronty aut čekajících na vpuštění na Ukrajinu. Pak to ale začlo: museli jsme vyplnit jejich jistě velmi důležitý dotazník, přičemž zejména holky měly celkem složité pohlaví na 3, ale nakonec si celkem elegantně poradily. Dotazníky zkoumající celnice nás pak potrápila zajímavými otázkami („Čo Koločava?", nevěřícné „Kolik ti je?" na Aničku a „Proč ty tak vysoký?"[2]), ale pak nás nechala jít, stejně jako oba další celníci/ vojáci. A to bez poplatků? Že by ta Ukrajina přeci jen nebyla až tak zkažená?

Obrázek 2: Čekání na hraničním přechodu Ubľa / Малий Березний

Už na hranicích jsme se všichni tvářili vyhladověle (možná proto po nás nic nechtěli), tak jsme dali pauzu u nádherně hnusného potoka, kde jsme pořádně snížili stavy našich zásob. Pak už jsme si mohli v klidu užívat přírodní krásu, která se kolem nás objevila – krásně zarostlé kopce, na jejichž úpatí se tu a tam vynořilo políčko nebo pastvina, na které ale obvykle stálo méně krav než na silnici před námi, zejména ve vesnicích. V jedné nás ale více než krávy zaujal místní obchod, kde jsme krom zmrzky a večeře pořídili především naši první ukrajinskou limonádu, která ovšem chutnala až podezřele podobně jako loňské polské...humáče. No co, když už jí máme 3 lahve, tak jí přece nevylejeme, ne? U obchodu jsme také poprvé zavedli řeč s místním, který nás (tuším) posílal až na Kyjev...

Obrázek 3: Ochutnávka místních piv

Další přátelský rozhovor pak proběhl v naší pro tento den poslední vesnici, kde jsme poprvé ochutnali zdejší pivo (zato hned 2 druhy) a džusík, načež si nás při odjezdu odchytnul místní dědula a nechtěl nás pustit dřív než nám řekne – co, to vlastně ani nevíme, ale i když jsme mu moc nerozuměli, povídal a povídal...a povídal...a my jsme ujeli do útulného místečka pro turisty těsně za vesnicí, které bylo vybaveno nejen lavičkami, ohništěm a spánek vyvolávající mateřídouškou, ale také takovým altánem, v němž

2 A slovo rodiče evidentně neznala, ani na genetiku se moc netvářila, ale nakonec jsem přeci jen prošel *[Má]*

jsme se prostě nemohli nevyspat. Tak jsme povečeřeli, uložili naše oře ke spánku (rovněž v altánu, i když jsme je radši svázali...), při čištění zubů si vychutnali krásu tohoto pohodového místa a vydali se vstříc sladkému vábení mateřídoušky... *[Má]*

Тенто ден йсме се кроме охутнавані йідла а коукані се до крайіни зачалі сезнамоват с містнім пісмем. Нектері то уж красне умі, йіні, йако я, йеште мусі троху поцвічіт. А так ту творім наш мали слабікар. Йестлі се прокоушеш аж сем, так сеш добри протоже докажеш пречіст мойе пісмо а протоже уміш азбуку! *[Ге]*

Den druhý: Ставне – Воловець

pátek 4. července, 73km

Úplně ráno mě vzbudilo sluníčko. Pak jsem ale radši ještě usnula, aby nás mohl později všechny vzbudit mráček a mrholení. Ze spacáku nás vytáhla snídaně – chleby s pomazánkovým máslem a taky výborný mineralizovaný kotlíkový černý čaj, díky kterému všichni až na Mácu museli vyndat obě ruce ze spacáku. Do toho se právě Mácovi nechtělo, udělal tedy svůj kukuč[3] a Hedvika mu s bezručným pitím pomohla. Nakonec ale stejně musel ruku vystrčit, jinak by byl asi mineralizovaným čajem utopen.

Obrázek 4: Mácovo spacákové pití čaje

Všichni jsme se tedy vyspacákovali a začli v poklidu balit. Při balení se na nás přišla podívat Stavnovská bábuška se svou krávou. Když ji vyhnala z loučky, na které je pasení zakázáno, opřela se o hrazení našeho budníku a povídala nám o tom, jak jezdila sbírat okurky do Olomouce a vypomáhat v pekárně taky někde na Moravě. My jsme té bábušce na vše přikyvovali, usmívali se na ní a přemýšleli, o čem bychom se s ní vlastně měli bavit...

Úsměvy nám ale zmrzly na rtech, když jsme zjistili, že nemůžeme najít jednu Mácovu tašku z brašen i se stanem! Navíc Jana začala postrádat tachometr a pumpičku na kolo. Prostě krása – první noc a už nás okradou, ačkoli spíme přímo u věcí!!! Nakonec jsme si ale řekli, že to mohlo dopadnout i hůř a vzali si z toho ponaučení držet v noci hlídky. Po sbalení zbytku věcí jsme ještě projeli vesnicí, jestli se ukradená brašna nebude válet někde u krajnice, ale bylo to marné – nikde nic.

V dešti a s pochmurnýma myšlenkama jsme vyrazili vstříc lepším zítřkům ☺. V nejbližší vesnici, kde to šlo, jsme koupili plachtu na kolo i pro nás, abychom měli „střechu" nad hlavou a po dalších pár kilometrech jsme v Ужоку sjeli z hlavní silnice na silnici vedlejší... *[An]*

3 Říká se tomu síla vůle ☺ *[Má]*

Obrázek 5: Odbočka z hlavní silnice v Užoku

Odbočku jsme vlastně málem přejeli, protože v porovnání s hlavní silnicí vypadala jako cesta k obecnímu hnojišti. Na posledním zbytku asfaltu jsme úspěšně prokličkovali mezi krávami a kravinci a ocitli jsme se na luxusní kamenité a široké polňačce se svodidly. Po překonání drobné terénní vyvýšeniny[4] jsme se ocitli opět ve vesnici, kde jsme po menším hledání našli v místním obchodě zdroj ohromné svačiny a kvalitních nápojů[5], které nás svou chutí vesměs překvapily.

Pak jsme si užili parádní asfaltku, která lehce klesala a jelo to po ní moc pěkně. Kousek za křižovatkou s dálnicí jsme narazili na trubku poskytující snad pitnou tekutinu bez zamyšlenínutného chuťového ocasu. V závěru dne jsme dorazili do Volovce, kde nás kromě skupinky punkerů spořádaně jedoucích na výlet uvítal vlastenecký megaboard s nápisem „ZEMĚ RODNÁ, MATKO MOJE!". Nakoupili jsme sušenky a odhodláni ochutnat boršč zapluli do blízkého motelu a jeho zahradní chaloupky.

Obrázek 6: Noc v zahradním domečku u penzionu

Po lehké večeři a konzultaci dalšího pohybu s aktuálním počasím se Jana s Hedu vydali koulit smutné oči na slečny za barem (což samozřejmě nefungovalo) a následně i na velkého šéfa, pročež právě ležíme v suchu a bezpečí naší malé chaloupky s verandou. Máme tu trojpalandy a během noci v důsledku hlídání měníme své pozice. Večer ještě hrajeme karty, sledujeme dorazivší zájezd a zhasínáme jim ve vedlejší chajdaloupce. *[Dž]*

Den třetí: Воловець – Колочава

sobota 5. července, 100km ☺ (a prý, že nebude!)

K mému zklamání nás nebudilo Včelky disko, ale vzhledem k tomu, že jsme disko poslouchali téměř celou noc, to bylo možná dobře. Rychle jsme do sebe hodili chléb se sýrem a ještě před osmou ujížděli z motelu, aby si pan domácí náhodou nerozmyslel

4 Na jejímž vrcholu (tedy po asi 5km oblázků) zkušený řidič kamazu plného klád raději počkal, až vyjedeme nahoru – asi by to neubrzdil *[Má]*

5 Šlo ale zároveň o nápoje prošlé, což ale u něčeho s názvem chlebový kvas zase tolik nevadí ☺. Taky jsme tu poprvé měli vážené sušenky... *[Má]*

dobročinnost. Cestou nás ohrožovaly husté výpary dřevařského náklaďáku, které vyvolávaly neovladatelný smích. Dále nás ohrozila kráva, kterou rozdovádělo Mácovo červené tričko a to nám smích zamrzal a poslední členové výpravy málem předváděli akrobatické kousky přes býčí rohy. Tak jsme to nasměrovali do bezpečí hor... *[He]*

Obrázek 7: Přejezd hřebene k Siněvíru

Oblačnost byla naštěstí docela nízko a tak i když cesta pomalu stoupala vzhůru, vrcholky hor před náma naštěstí zůstaly ukrytý. A to bylo aspoň pro některé z nás jediné štěstí. Vědět co nás čeká předem by opravdu nebylo příjemné. Jezdec v červeném trikotu po chvilce zmizel za zatáčkou a nás zůstalo pět statečných vzadu v boji s tíhou zadku vlastního a zadku kola. S mírnou pomocí rukou jsme přehodily (o klukách to nevím[6]) na nejnižší převod a po malých, menších a ještě menších úsekách jsme stoupali vzhůru. *[Ma]*

Když jsme si mysleli, že vrchol je blízko, objevilo se další stoupání,...ale výhled do kraje byl překrásný![7] Všude se rozprostíraly kopce a louky a za náma se přes vrcholky valila mlha a dešťové mraky. Tak jsme radši šlápli do pedálů a vychutnali si 3km sjezd dolů do Синевиру a v místní kolibě jsme spapali šašliky s opečeným bramborem a výborným zelným salátem, to vše 6x za asi 230 hřiven.

S plnými žaludky a s dobrou náladou jsme vyrazili k Siněvírskému jezeru – kousek za vesnicí jsme zaplatili 2 hřivny / osobu za vstup do NP Siněvír, další 2 hřivny / osobu jsme platili ještě jednou kousek od jezera a pak to už bylo jen velmi příkré stoupání k vodní hladině (se zastavováním každých 50m jsme to zvládli vyjet). *[An]*

Obrázek 8: Šašliky s brambory v Siněvíru

U jezera se dvoučlenná skupina Hedu a Jana (po dlouhém přemlouvání!) obětovala a při hlídání kol sledovala krásy jezera jen seda na molu. Ostatní šli na okružní cestu, ze které nám přinesli hlavní zážitek, že naučné obrázky zvířat po cestě jsou popsané ukrajinsky a latinsky. Pokud čteme latinský název jako by byl v azbuce, výsledné slovo není názvem zvířete vyobrazeného nad tímto nápisem. Okružní skupinka si přisedla na molo a úspěšně jsme spořádali půl pytle želé-ovoce[8]. Se skřípěním brzd jsme se vydali zpět k řece, podél které jsme přijeli.*[Ja]*

---

6 (předpokládejme, že kluci ovládají přehazovačku také rukou) *[Dž]*

7 Proto bylo třeba ho zkoumat z různých úhlů pohledu, doporučená frekvence byla asi 1x po 200m *[Má]*

8 Až na mě, ve kterém se při předchozím stoupání rozhodly samovolně stoupat i šašliky. Ale zase tak vysoko se nedostaly. *[Má]*

Obrázek 9: U Siněvírského jezera

Cestou tam nebylo nějak zvlášť poznat, že jedeme do kopce, ale nakonec se z toho vyklubal nechutně dlouhý sjezd prakticky až do Koločavy. Cestou jsme ještě nabrali vodu u studánky a holky se pak v siněvírském obchodně-zábavním centru snažily nakoupit večeři.

Podle autobusu plného českých turistů jsme nebyli na pochybách, že Koločava je za rohem. Samotná vesnice nijak nepřekvapila – opět dlouhá jak mácův spacák a i přes příjmy z cestovního ruchu taková normálně ošklivá. Po pár dotazech u místních jsme dorazili k Natálce, která nás ochotně ubytovala na verandě.

Pustili jsme se do identifikace náplně koupených pelmeňů. Po vydatné večeři Máca asi dvě hodiny předstíral opravování kola, zatímco zbytek seděl v Natálčině hospodě, kde se to hemžilo Čechy. Seznámili jsme se se skupinkou motorkářů, kteří ještě dlouho budou závidět náš zatím zcela ideální poměr Ž:M 4:2. Také jsme poznali domácí zvířátka, mj. 7měsíčního Faxe a 4 černá koťátka, která nám prolézala koly (snad nekradla ventilky). *[Dž]*

Obrázek 10: U Natálky na verandě

Také jsme si připomněli 1 místní tradici, protože chvíli po našem ulehnutí se na nás přišel podívat klučina, který nás následně velmi pobavil tzv. dvojskokem přes pět lidí ve spacácích. A i když ho za to Natálka celkem tvrdě sprdla, rozhodli jsme se opět držet hlídky ☹ Mimochodem zmíněný místní pes se pro změnu rozhodl oblažit mě svým dorážením a tak jsme se ho potřeboval nějak zbavit, což on asi i pochopil a zmizel sám od sebe...*[Má]*

Den čtvrtý: Колочава – Комсомольськ

neděle 6. července

Drsnost dnešního dne délka trasy v kilometrech určovat nemůže. Místo toho bych ráda upozornila na desítky až stovky metrů, na kterých se kola vůbec nedotýkala země, protože nás intenzivně tlačila do, z tvrdé země otlačených, boků. Ještě bych ocitovala Mácu: „Dneska by se měly hodnotit výkony jednotlivců a to podle množství bláta na sobě" (citace není doslovná, snad Máca promine). Ale aby nám nechyběla statistika, tak dnes jsme ujeli 25km plus úseky, kde jsme kola nesli a úseky, kde jsme jeli tak pomalu, že to

ani tachometr neměřil! *[Ma]*

Obrázek 11: Hlavní silnice do Komsomolsku

Po noci strávené hlídáním se nikomu ráno nechtělo vstávat, všichni jsme měli co dělat, abychom rozlepili oči od sebe. Zato 4 koťata už skotačila kousek od nás a úspěšně odolávala pokusům Marušky dostat aspoň 1 z nich Mácovi zespoda do spacáku ☺.

Posnídali jsme ve spacáčcích müsli se smetanou a konečně ve 9:45 jsme začali opravdu vstávat. Vše jsme zabalili, z plachty na kolo jsme vytřepali hovínko od koček, rozloučili jsme se s Natálkou a tradá na cestu.

Už ve vesnici se z asfaltové silničky stala silnička hlinito-kamenitá, ale jak jsme měli později zjistit – zlatá taková cesta! Kolem nás chodili domorodci ve svátečním do kostela, děti na nás křičely „Ahoj, dejte bonbón", když už jsme přestávali doufat v zázrak, tak jsme našli otevřený магазін a u hodného děduly jsme nabrali pitnou H_2O,*[An]* což se ukázalo jako moudré i nemoudré zároveň, protože i když táhnutí vod přes kopec nepatří mezi naše záliby, možnost občerstvení byla více než nutná. Proč? Třeba proto, že i když jsme naši cestu nemohli nazvat off-roadem, velmi často byla ještě o dost hroší...

Zpočátku ještě šlo o místní klasiku (kameny a díry), ale pak se naše trať potkala s větším množstvím bahna a koleje v ní vyjeté měly možná i půl metru. Asi nejdrsnější částí výstupu pak mohla být stráň plná kamení se sklonem černé sjezdovky. Šílení ukrajinští řidiči Kamazů ji možná považujou za cestu, ale my bychom na ni možná potřebovali cepín. Naštěstí nám místní mladíci (zcela náhodně zde sedící) poradili, abychom to obešli po stráni se skvělým seníkem, který nás přímo lákal k přenocování, ale my jsme se jeho vábení úspěšně ubránili a místo spánkem doplnili energii obědem (aneb chleba ála šprot na x způsobů) na jiné stráni, tentokrát bez seníku, zato s krásným výhledem.

Obrázek 12: Na louce nad Koločavou

Obrázek 13: Mácova bahenní koupel

Následoval „výjezd" na plánovaný nejvyšší bod tohoto dne, kde jsme krom dalšího nádherného rozhledu potkali i zcela volně pobíhající klisnu s hříbětem, asi docela čerstvým. Obojím jsme se v klidu kochali s pocitem, že to nejhorší už máme za sebou. To jsme se ale šeredně zmýlili – na druhé straně kopce / hory nás totiž čekala *[Má]* ještě dobrodružnější cesta dolů.

První úsek byl po silně bahnité cestě s vyjetými kolejemi. Jet se po tom ještě ale aspoň trošku dalo. Místy jsme projížděli louže mělké, hlubší až jsme se dostali k té nejhlubší.

Máca se před ní statečně postavil, prohlásil: „Tak ta už asi projet nepůjde" a rozjel se. Šlapal, šlapal a v půlce se zasek a zahájil bahenní koupel. Když si ji už levá půlka těla dostatečně užila, postavil se a prohlásil „Nejde". Pak jsme chvíli odpočívali a pozorovali koupajícího se Mácu. Z bahenního muže se po několika minutách stal opět špinavý Máca a tak jsme pokračovali dál.

Obrázek 14: Komsomolsk stále v nedohlednu

Po pár zatáčkách se bahenní koryto proměnilo v potok. Chvíli jsme hledali cestu kolem, ale žádná tam nebyla. A tak jsme začali pomalu postupovat. Včelka s Mářou (měly sandále) na začátku ostatním kola přes vodu přenášely, ale po pár stovkách metrů sucho v botách všichni vzdali. Pohybovali jsme se po proudu rychlostí tak půl metru za hodinu (tachometr se cítil uražen a neměřil) a cesta se zdála býti nekonečná...

Ale vysvobození pro naše mokré promrzlé nohy nakonec přišlo – vesnice! Ve vesnici byl obchod, pitná voda u dobrých lidí a spoustu dětí křičící: „Ahoj, dej bombon".

Z vesnice jsme na prvním možném místě zahli podél krásné řeky pryč od civilizace. Místo na spaní jsme našli na protějším břehu na starých kolejích a tak jsme s nadšením vlezli do vody a opět brodili. Po několika dnech jsme se v ledové vodě umyli, snědli výbornou pohanku (hlavně klukům moc chutnala) a jsme si konečně nechali zdát o terénním zítřku mezi hromadou nikdy nespících mravenců. *[Ma]*

Den pátý: Комсомольськ – chlívek v lese na starých kolejích

pondělí 7. července, 35km

Po hlídkované noci s parádním výhledem na hvězdy nás probudil Máca (měl poslední hlídku, aby rychle vstával, k čemuž ale nedošlo). Dost dlouho jsme kluky přemlouvaly, aby přelezli k nám do stanu na snídani (bílý chleba se sýrem) a pak jsme se zase dlouho přemlouvaly my, abychom vylezly ze spacáků. Hedvika šla obhlídnout terén pro další postup. *[Ja]* Z průzkumu se vrátila s tím, že se „koleje" rozšiřujou a že bychom mohli jet zpět do vesnice po nich a tím bychom se vyhnuli brodění říčky.

Obrázek 15: Benzínová pumpa

Sbalili jsme tedy svoje saky-paky a vyrazili. Naneštěstí nás asi po 0,5km překvapila dřevěná ohrada, přes kterou se nám lézt nechtělo, abychom někomu nevlezli na pozemek, takže zbývala jediná varianta → BRODĚNÍ! Aby to nebylo ale tak trapný jako večer, přenášeli jsme tentokrát kola plně naložená naší bagáží ☺. Dokázali jsme si, že to dokážeme a co pocitem nepřemožitelnosti v brodění[9] jsme se rozjeli po kamenito-díraté silnici na [Už Černé] a [Lopuchov].

Nutno podotknouti, že za odbočkou na Lopuchov se naše původní silnice měnila na asfaltku, ale té jsme se ve prospěch správného směru jízdy museli vzdát! V Lopuchově nás uvítalo hemžení slušně oblečených lidí, kteří se vypravili na „pouť" - jednalo se o několik stánků s cukrovinkami, spoustu žebráků a pár princeznovsky oblečených holčiček. Jana, Hedvika a Džavy neodolali a šli se na tu krásu podívat zblízka. Brzo se ale vrátili a my pokračovali dále, chtějíce něco k jídlu nakoupit. První magazín byl zavřený, ale my jeli dál s pevnou vírou, že další už bude otevřený.

Obrázek 16: Магазін в Лопухіве

Vesnice pomalu končila a pořád jsme žádný obchod neviděli, ale štěstí se na nás za jednou zatáčkou přece jen usmálo a my stanuli před „potravinami". Věděli jsme, že musíme nakoupit na celé 2 dny, jelikož jsme se chystali do hor do pustiny, bohužel obchod k takovému nákupu nebyl uzpůsoben. Máca s Janou a Hedvikou prošmejdili všechny prodávané věci stylem: „A co je tam to modrý?" a nakonec z toho vzešly 2 pytlíky rýže a omáčka do boršče, kukuřičná kaše, máslo, chleba a pár sladkých limonád.

9 stala se z nás světová špička

Zbytek výpravy zatím venku hlídal kola a komunikoval s domorodci – Miškinem (?), který uměl docela dobře česky, a jeho ženou. Ptali jsme se na cestu lesem (po bývalých kolejích) a domorodci jen nevěřícně kroutili hlavou a říkali „Bóže, bóže", protože nemohli pochopit, jak tam chceme projet s kolama (sami osobně tuto cestu ale neznali). Protože začalo pršet a my měli hrozný hlad, šli jsme si sednout do obchodu kolem stolu a spořádali jsme spoustu jídla. Zanedlouho tam zavítal i Miškin, chvíli nám cosi vyprávěl a pak nám objednal každému panáka vodky. *[An]* Paní pradavščica nám uvařila kafe a bylo nám dobře.

Obrázek 17: Po stopách staré úzkokolejky

Po nějaké době dorazil i Ivan, pozdravil se s mužskou částí výpravy a pobaveně sledoval naše přípravy na odjezd. Nakonec jsme všechno snědli, vyměnili si s Miškinem čísla, i pršet přestalo, a tak jsme mohli za vydatného radění místních naložit kola a vyrazit směrem na Černou Tisu.

Jeli jsme proti proudu potoka, který kdysi při povodních odnesl dozajista romantickou železnici, která ale byla naším hlavním orientačním útvarem na cestě přes hory. Cesta byla krásná a sjízdná a vše vypadalo nadějně. Pohodlně jsme dojeli až ke starému nádraží, kde se trať větvila a my dál potřebovali (jak jinak) tou bahnitější a rozvoranější cestou.

Jestli někomu po předchozí cestě do Komsomolsku už uschly boty, tak tady si je znova namočil a kvalitně zabahnil. Cesta se zúžila na pěšinku skákající po pražcích a občas samozřejmě přes potok. Nakonec jsme vždycky nějak odhadli, kudy asi dál, a neohroženě stoupali vstříc krásným horám a hladovým medvědům. Když už jsme byli nabaženi tlačení kol, došli jsme na louku s několika staveními.

Ke spaní jsme si vybrali luxusní chlívek s ještě luxusnějším podkrovím, do kterého jsme se vyšplhali i s kolama. Povečeřeli jsme výbornou kukuřičnou kaši *[Dž]* na více způsobů (s máslem, čokoládou, rýžovou kaší,...), ukryli zbylé zásoby do závěsných skrýší v brašnách na trámy (Jana se nebála myších zubů a tak svoje statečně obětovala) a při čtení z Nikoly Šuhaje jsme začali usínat...jediný Máca ví, jak to dopadlo. *[Ma]*

Obrázek 18: Luxusní podkroví chlívku v horách

Den šestý: staré koleje v horách - palouček pod Hoverlou

úterý 8. července, 37km

Náš chlívek měl kromě několika myší i nějaké mouchy. Například když začalo venku pršet, tak pršelo i na nás. Ale plachta nad spacákama to napravila (popis, jak se ze skříně dostala nahoru pod střechu musím vynechat – asi jako jediná jsem ho prospala). Jana se Včelkou dokonce byly tak drsné, že jako záchod využily díru v obložení. A pak se šlo zase spát...

Ráno v 7:00 nás vzbudil Jany budík. Po chvilce jsme zjistili, že sice sedm ráno je, ale v Praze a tak jsme se aspoň moc dlouho neválely (kluky čas zas tak nezajímal) a docela rychle vyrazili vstříc konečné železnice a vodě. Stačilo jen několik minut vydatného deště a byli jsme mokří až na kost. Vlastně možná ani ta nezůstala suchá.

Po dvou kilometrech jsme se dostali na konec kolejí a k mému velkému překvapení to docela i odpovídalo mapě. Vybrali jsme zlatou střední cestu pro ty nejdrsnější cyklisty a cestou necestou jsme začali stoupat vzhůru. *[Ma]*

Čtyřlístky, které jsme dostali všichni ráno od Marušky, se musely strašně snažit, protože po opravdu nečekaně krátkém tahání kol do kopce přes bahna a klády se před námi objevilo skoro obydlené rozcestí, dokonce s mapou. Náš navigační tým zkonzultoval naši mapu s tou místní a přikázal jet tou nejschůdnější! cestou.

Cesta pěkně klesala, po kamenech, bahnem a po mostcích z klád, a dalo se po ní jet na kole. Pršet už docela přestávalo (aspoň z nejhoršího), a tak na nás krásně stydlo promočené oblečení. Nejhůř na tom byla Maruška, které zamrzly nohy v sandálech. Včelka ale prozřetelně vytáhla ponožky poslední záchrany a pytlíky do bot, což vytvořilo s mými teniskami na Maruščiných nohách velmi extravagantní módní doplněk.

Obrázek 19: Bez komentáře ☺

A hle! Za zatáčkou cesta vede do řeky nebo řeka teče po cestě, každopádně brodíme. A pěkně vodou až nad kolena a po brašny, takže přenášíme kola ve dvou a Marušku se suchými nohami na Džavyho ramenou a s Mácovou oporou. *[Ja]*

Ale co, přeci ty boty nenecháme uschnout, ne? Navíc když za brodem čekala Margotka...jedna pro šest, ale i tak výborná. A pak hurá do vesnice, kde se všichni

v hospodobchodě pořádně ohřejem a nacpem. Ale kdepak, ještě musíme minout (mimo jiné) Kamaz plný českých cyklistů, mezi nimiž je i doktorka Žižková, která podle zubů poznává Máři s Hedvikou.

Obrázek 20: Vjezd do vesnice Чорна Тіса

Po krátké výměně zkušeností (cykloukrajinských, nikoli dentistických) už ale naší návštěvě obchodu[10] nic nebrání. Naopak, po dlouhé době se na nás přichází podívat sluníčko, a tak se neohříváme v obchodě, ale před ním, na vlastnoručně vytaženém nábytku. A že je to pořádná hostina dokazuje i návštěva špinavého (ale i tak pěkného) koně, který by od nás moc rád ochutnal. Dostává ale pouze už trochu ohranou trávu a tak si raději zkouší pošmáknout na Hedvičině pláštěnce, kterou se nám ale nakonec přeci jen podaří před tím nenažrancem zachránit. *[Má]*

Chvíli po obědě, zakončeném čokoládovými sušenkami (podivně čokoládové tyčinky, „minimargotky", a počokoládované kukuřičné křupky[11]) jsme si tedy sbalili trochu už proschnuté svršky a vydali se dál.

Musím ještě zaznamenat, že těsně před nasednutím do sedel Džafy dofukoval (myslim, že zadní) kolo. A tak jedeme asi 700m od obchodu a najednou: lup! A Džavy nejede. A tak jsme si říkali „Nu což, aspoň využijeme ty náhradní duše, co s sebou máme, a třeba i ten Džavyho náhradní plášť" ...jenže... Džavymu v servise nějak moc utáhli kolo...a náš klíč ani kleště na to nestačily. A tak se Džavy za doprovodu Včelky vydal zpět vesnicí zjišťovat dům po domu, kdo by tak mohl mít tu potřebnou netypickou patnáctku.

Obrázek 21: Oběd a sušení věcí

Vrátili se asi za čtvrt hodiny s nějakými čtrnáctkami a jednou přebroušenou patnáctkou ze čtrnáctky. Tím to ale stejně nešlo, a tak šel Džavy na další dobrodružnou výpravu za hodnými vesničany. Vrátil se zanedlouho s už správným, perfektním klíčem, my ostatní jsme mezitím zalepili díru v duši přímo na kole, psali jsme deník a polehávali jsme na alumatce.

Výměna duše a pláště doproběhla *[Ja]* již v pohodě a my mohli zanedlouho vyrazit

10 s nenapodobitelnou vůní směsi vodky, dřeva a chleba *[Ja]*

11 =králičí bobky *[Dž]*

směr Hoverla. Z kamenité cesty se stala asfaltka, kterou jsme si po denním bloudění v „Karpatském pralese" moc užívali. V jednom městě[12] se nám i podařilo dokoupit lepení na duše (sice autolepení, ale lepší než než nic ☺), nakoupili jsme trochu zásob k jídlu a po radě od nějakých Čechů, kteří seděli v nedaleké hospůdce: „Proč byste jezdili 40km, když je Hoverla jen 9km od vás?!?" se vydali tím správným směrem.

Projeli jsme i branou národního parku (zaplatili jsme 10 hřiven / osobu) a po pár 100m jsme zapadli do lesa, postavili stan pro 5 lidí a jednoho hlídajícího, trochu[13] očistili a naolejovali kola a šli spát.

V noci začalo pršet, takže hlídka hlídala z předsíňky stanu a tam v něm bylo trochu[14] těsno...a namočily se nám spacáky od plachty u nohou. *[An]*

Den sedmý: palouček pod Hoverlou – turistická chata pod Hoverlou

středa 9. července, 23km + xy, kdy jsme šli tak pomalu, že to ani tachometr nezměřil ☺

Obrázek 22: Oběd pod horou Петрос (2020m n.m.)

Po noci plné vášnivého mačkání se ve stanu, přeskupování se při hlídkách (kdy se stejně všichni vzbudili) a namoknutí spacáků jsme se konečně dočkali rána. Naštěstí se déšť vypršel, a tak mohla Jana namazat máslem vánočky a uvařit čajík.

Po snídani jsme vyjeli vstříc vrcholům Karpat. Nějací lidé nám poradili cestu „schůdnější" pro kola (ne přímo na Hoverlu, ale přes sedlo další 2000 – hora Petros). Bylo to opravdu náročné stoupání – chvíli jízda na kole na převod 1-1, chvíli tlačení kola do kopce, chvíli (nebo spíš velkou chvíli) odpočívání.

Prý touto cestou projede auto, ale tomu jsme moc nevěřili, dokud jsme to neuviděli na vlastní oči: zrovna jsme svačino-obědvali na sluncem zalité loučce s nádherným výhledem do kraje, když jsme zaslechli takové „vrrrrr, hn hn, vrrrrr...". Po chvíli se z lesa vynořilo větší ukrajinské auto a hnalo se do naprosto šíleného kopce. Na korbě seděli nějací turisté a patrně se nechávali vyvážet na hřebeny místo toho, aby si tam vyšlápli sami – AMATÉŘI! No, je pravda, že jsme

Obrázek 23: Stoupání na sedlo pod Hoverlou

12 v Jasině *[Dž]*
13 maximálně v rámci dostupných prostředků *[Má]*
14 tak tady už je to „trochu" hodně nepatřičné *[Má]*

jim to auto záviděli, protože zanedlouho jsme ten šílený kopec museli tlačit i my.

Janě připadal ten kopec béčkový, tak si ještě přibrala na své kolo Hedvičiny cyklotašky. Nad nejprudší částí jsme ani neměli šanci se dostatečně vydýchat a už nás něco hnalo dál – to něco by býk hlídající své stádo krav. Výhružně bučel a pomalu postupoval směrem k nám nic nedbaje na naše ujišťování, že máme pouze dobré úmysly a že z jeho teritoria vypadneme jak nejdřív to půjde (asi ho dráždilo Mácovo červené tričko).

Obrázek 24: Pláštěnková výprava

Jen co jsme se vyhnuli nabodnutí na býčí rohy, už jsme museli čelit dalšímu nebezpečí a to psům hlídajícím salaš. Aby toho nebylo málo, začalo pršet, cedilo jako z konve a foukal vítr... z toho všeho je snad poznat, že výstup do Karpat není žádná sranda! Navíc se potvrdila přítomnost vlků v horách, protože jsme potkali baču, který nesl rozsápanou ovečku.

Po všech těchto zážitcích jsme se konečně vyškrábali do sedla pod horu Petros, kde jsme potkali skupinku ukrajinských trampíků s bágly na zádech (asi v našem věku), zjistili od nich, kde vlastně je ta Hoverla a pak odhodlaně vyrazili dál. Cesta byla poměrně sjízdná, téměř po rovině, sem tam nějaká louže a kde nebyla louže bylo bahno...k rozcestí pod Hoverlu jsme přijeli až asi v 16 hodin, na vrchol se dle ukazatele šplhalo 1,5 hodiny[15], kolik to je s kolama, to radši nepsali ☺.

Už jsme se pomalu smiřovali s tím, že náš plán vylézt na Hoverlu a dostat se pak do civilizace za 1 den nevyjde, že tedy budeme muset přespat někde po cestě a šáhnout do železných jídelních zásob. *[An]*

V kempu kousek pod vrcholem byla jediná střecha ta toaletní a boudičku v asi 1850m n.m. Už okupovala skupinka tří Čechů. Tak jsme vylezli na vrchol (bohudík posledních 200m převýšení bez kol), ale vítr, odpadky, zima, ve které i foťák zamrzl, a nutnost hledat útočiště nás táhly zpět rychle dolů. Nutno říct, že vrcholové sušenky některé z nás zachránily před omdlením; v ostatních směrech však vrchol dne přišel později a níže. *[He]*

Při sestupu z Hoverly se obloha ještě

Obrázek 25: Na vrcholu Hoverly

15 2km cesty, ale převýšení jako blázen *[An]* (=cca 0,5km) *[Dž]*

více zatáhla, setmělo se a začlo pršet a když Máca dodal, že už nic horšího snad ani být nemůže, začlo pršet opravdu nechutně, blesky křižovaly oblohu a hrom burácel. V tomto nečase jsme sestoupili na rozcestí pod Hoverlu a tam narazili na otevřenou a prázdnou chatičku s postelema, stolem, kamny...prostě ***** hotel!

Zajásali jsme a rychle ukryli uvnitř sebe i kola. Po chvíli oknem vidíme velkou grupu lidí s batohama jak se tím deštěm prodírají k „naší" chatě. Pak už někdo zaklepal na dveře, vešlo dovnitř pár lidí, trochu se zarazili, když viděli, že na ně civíme a zeptali se, jestli tam můžou zůstat s náma...a protože byla bouřka jako kráva a protože chata byla velká, tak jsme se tam všichni stlačili. Povídali jsme česko-ukrajinsky, anglicky, občas i rusky, zpívali národní písně (ukrajinské jsou opravdu hezké).

Šli jsme spát docela pozdě, protože Ukrajinci dlouho vařili rýži na kamnech, které vůbec nehřály. Nakonec si dali jen sušenku a čaj a šli spát. *[Ja]* Spánkový nedostatek nám ale nahradilo několik pozorností, kterých se nám dostalo: každý měl 2 bonbóny[16] (které nám při mizivém stavu zásob opravdu udělaly radost), dále máme ukrajinskou vlajku, kterou jsme přijímali s rozpaky – máme si ji nechat přehozenou přes záda? políbit? pověsit na úctyhodné místo? - složili jsme ji na poličku a snad se nad tím nikdo nepohoršil...dále máme dvě jen v Kyjevě zakoupitelné mapy Karpat, sice nepotřebné, ale nemohli jsme odmítnout (asi se tak zhrozili našich zastaralých map, že nás chtěli zachránit novější kartografií). Navíc máme slíbenou prohlídku Kyjeva s průvodcem a prohlídku místního muzea, zdarma.

Nejtrapnější bylo, že jsme kromě věcí nezbytných (navíc mokrých a zabahněných) neměli s sebou vůbec nic, co bychom jim mohli dát. *[He]*

Den osmý: turistická chata pod Hoverlou – Солотвина (kemp)

čtvrtek 10. července, 94km

V noci mě probudilo štípání dřeva, padání z postele a tíživý tlak nevyvážené stravy. Do rána se mi to povedlo vyřešit, takže jsem mohl s ostatními vstát do chladného horského rána. Rychle jsme se sbalili snažíce se při tom nevzbudit zbytek osazenstva chajdaloupky, seřídili brzdy a začli klesat.

Cestou se někteří z nás přesvědčili, že sklon kopce neodpovídá brzdícím schopnostem jejich brzd, ale nakonec jsme po několikeré vzájemné výměně brzd kopec sjeli živí. Cestou jsme ještě potkali skupinku Čechů na procházce. Dorazili jsme do nejbližšího магазину, kde jsme si dali nejdřív čaj, ale postupně jsme se nafutrovali tak, že jsme dohnali a i předehnali deficit získaný neplánovanou nocí v horách.

Obrázek 26: U geografického středu Evropy

Měli jsme menší problém s otevíráním labutího paštétu, ale domácí nás naštěstí zachránili

16 když jsme ale viděli jejich příděl večeře – 6 sušenek, nevím, jestli jsme na tom s těma zásobama nakonec nebyli líp... *[An]*

a konzervu nám otevřeli[17]. Posilněni jsme vyrazili vstříc slibované asfaltce, která se po chvíli čvachtání skrz Luhy opravdu objevila! Nevěřili jsme vlastním očím – nejenže jsme si mohli vpředu přehodit na 3, ale i jsme konečně mohli přestat neustále stát na brzdách.

Jelo to podél potoka jako blesk a zdálo se, že ani déšť nás nezastaví. *[Dž]* Když nás déšť přeci jen zastavil pod jednou trochu protékající střechou, Hedvika vyměnila svou roztrženou modrou pláštěnku za žlutou (přejíždíme totiž z modré barvy nebe na ukrajinské vlajce do žluté barvy obilí na poli) a Džavy nám přečetl internetové zprávy. Nic zvláštního nepřišlo, jen Mácovi píše nějaká Lenka K. Největší liják přestal a tak jsme vyrazili dál po proudu.

Obrázek 27: Krávy na hlavní silnici ☺

S ustávajícím bubnováním dešťových kapek začalo být čím dál tím víc slyšet skřípání našich řetězů[18]. *[Ja]* A to se opravdu nedalo vydržet, a jelikož VD40 došel, jeli jsme shánět olej. V autoservisu nám nabídli motorový *[He]* v 1l láhvi za 17 гр., ale to jsme nevěděli, jak aplikovat na řetěz. A navíc nám na benzínce řekli, že ve městě je cyklo-obchod, na který jsme se pak průběžně ptali, ale přesto ho nenašli.

Jana pak splašila nějakého chlapíka, který nás vedl domů k někomu, kdo spravuje kola, ten dotyčný tam ale nebyl, tak nám chlapík dal svoji olejničku s (podle Mácy) brutálním olejem. Ještě stále za skřípání brzd a řetězů jsme kolem půl desáté dojeli do Solotvina, doptali se na jezero a razili si k němu cestu lemovanou nápisy „VOLNÉ POKOJE"... Již z dálky nám duněla v uších hudba, kterou se přeřvávaly jednotlivé hotely a restaurace, lidé se rojili snad odevšad, všude blikaly neonové nápisy a nad tím vším se nedaleko k obloze tyčily zbytky velké továrny. Jednoduše řečeno: bylo to turistické letovisko se vší svou ošklivostí.

Nakonec jsme našli „kemp" hned u jednoho slaného jezírka, sice to tam bylo strašný, ale aspoň jsme měli kde postavit stany a svalit svá zmožená těla. Naše večeře – těstoviny s brynzou (nebo jak Maruška říkala brynza s těstovinami) se velmi osvědčila – otestovala připravenost našich žaludků... Maruščin moc připravený nebyl a tak měla dlouhou probdělou noc (a já delší hlídku ☺). *[An]* Při bdění mě ale situace donutila se procházet a to

Obrázek 28: Koupání ve slané louži

17 stejně tak nám pomohli s krájením chleba a salámu...asi jsme vypadali fakt tragicky *[Dž]*

18 Kousek od hranic s Rumunskem jsme projížděli kolem geografického středu Evropy a Hedvika tam koupila asi 200g brynzy. *[Ja]*

s cílem místních nesplachovacích tureckých záchodů s opravdu velmi malou dírou.

Můj ranní stav bych proto nepřičítala jen té brynze... *[Ma]*

Den devátý: Солотвина (kemp) – Тячів (vlak)

pátek 11. července, 26km + kilometry na mnoha kovových kolech v električce

Obrázek 29: Sušení věcí v kempu

Sluníčko! Poprvé nás probudilo sluníčko – teda vlastně jak koho. Do stanu moc nesvítilo, ale já jsem se vyhřívala pěkně. Všem, až na Mácu, se tak pěkně vstávalo. Džavy jako poslední hlídka připravil snídani a pak začalo dlouhé vyhřívání na sluníčku a ještě delší probouzení Mácy. Ani diskomobil nepomohl a tak ze spacáku vylezl až hodinu a půl po budíčku.

Následovala celková deratizace nás i všech věcí. První nám nohy poštípala slaná voda z louže (kolem břehu plavaly odpadky) a poté jsme důkladně vymrzli pod místními sprchami za 2 hřivny. Na to, jak ten kemp vypadal, byly ty sprchy výborné. Dokonce jsme i vymysleli plán, že frontu odežene Máca, který by při sprchování lehce překouknul oddělovací plech do dámských sprch. Ale to nebylo potřeba, nikdo tam nebyl.

Poté nastala poslední část očisty, kterou hlavně ocenili spoluobyvatelé kempu. Na náměstíčku jsme totiž udělali výstavu všech našich mokrých věcí, takže vlastně všech věcí. *[Ma]* Ještě, že bylo tak rozsáhlé to náměstíčko. Asi do hodiny bylo sucho, a my do toho pařáku vyráželi „po státovce" na Мукачево a Ужгород.

Silnice to byla vskutku skvostná, jen množství aut a jejich výparů (kdo ví, jestli jejich benzin má oktanové číslování) nám cestu dost znepříjemňovaly.

U Тересви se hustota automobilů stala neprůjezdnou, ale ani další pohraniční kontrola, ani dopravní zácpa, ale tržiště bylo toho příčinou (nedaleko odtud chodil na trhy i Nikola Šuhaj!). Tak jsme vyrazili na nákup: k sehnání zde bylo opravdu úplně všechno, my jsme si vystačili s osmi brzdovými špalky, výbornými pirožky, ovocem a na přání Džavyho i 200g asi ovčího tvarohového sýra

Obrázek 30: Jízda vlakem

(který nemohl být, jak tvrdí spotřebitel, příčinou jeho zažívacích potíží).

Dopravní situace začínala být neúnosná, a tak jsme se rozhodli pro posun vlakem. Ukrajinské nádraží připomínalo výmalbou a lustrem místnost v zámku, kasou (kde přepážku tvořilo 1 sklo a 2 mříže a peníze za lístky se vyměňovaly šuplíkem) připomínalo vězení, a lidmi na nástupišti cikánské gheto. Záchody nejsou slovy popsatelné.

Džavy, já a Včelka jsme se vydali na dobrodružný nákup lístků. Vybrali jsme si vlak podle jízdního řádu. Džavy oslnil nás i prodávající svou ruštinou, výsledky nákupu ale nebyly tak oslnivé: jak to trefně popsala Včelka „Ty jim řekneš, kam chceš jet, a oni ti řeknou, kam tě vezmou". Vlak, kterým jsme chtěli, asi nejel, tak jsme znova porovnáváním jízdního řádu a mapy vybírali jakoukoli jinou západní destinaci. A vybrali si nepříliš vzdálené Королеве, kde jsme po 1,5 h. jízdě byli odsouzeni strávit noc.

Ještě se musím zmínit o samotných jízdenkách: ačkoli nádraží bylo vybaveno počítačem a tiskárnou, naše lístky byly vyrobené ručně – musely se vypsat, vystřihnout, orazítkovat – a to 100km jízdy vlakem stojí asi 5 гр., kterými by člověk ocenil skoro i jenom výrobu jízdenky...

Obrázek 31: Čekání na vlak v 2:56

Jízda vlakem byla extrémně pomalá, ale bez problémů; prohnala se kolem nás babča s košíkem s pirožky, které už rozhodně nebyly svěží, několik chudáků a průvodčí, ta byla fakt prima. Jelo s námi i několik dalších kol, od našich modelů však velmi vzdáleně příbuzných. Lidé si povídali, my jsme jejich snahám navázat konverzaci celkem úspěšně čelili (unaveni z rozhovorů „Kde, proč, odkud... No já mám v Praze..." Grrr!). Akorát se Včelkou si povídal pán, který nám popsal dominanty zdejší krajiny a nabídl klíče od bytu v Užhorodě!

Nádraží v Korolevě nás příjemně překvapilo, neboť se nenaplnilo zlé očekávání největšího ukrajinského cikánského gheta (tím nás několik lidí na minulém nádraží strašilo). Tak jsme poklidně bivakovali mezi sedačkami čekárny až do odjezdu dalšího spoje v 2:56. *[He]*

Den desátý: Ужгород – Bánovce nad Ondavou

sobota 12. července, 72km

Den začal krásně: svítání z vlaku, splachovací záchod na nádraží! Na nádraží, které místy připomínalo chodbu nemocnice nebo luxusní hotel, jsme se ztratili! Za asistence dvou kolemjdoucích jsme nakonec našli východ. Snídaně a hygiena v parčíku u centra. Z hlavní pošty zakarpatské Ukrajiny jsme pak (snad) odeslali 10 pohledů do Републіка Ческая.

Cestou na náměstí jsme se zastavili na náměstíčku ozvučeném místním popem, dokonce i s velkou obrazovkou, na které běžel klip. Projekci jsme zastínili vlastní produkcí:

krátká akrobatická cykloshow si získala pozornost většiny kolemjdoucích. Jenže pak začlo hrát něco strašného, tak jsme to rozpustili.

Na trzích a v supermarketu jsme utratili poslední hřivny za vodu, vodku, cukroví, čokoládu a koření na šašliky. Tak už jen rychle na hranice... *[He]*

Na hranicích nás jako první zastavila závora. Tak jsme si zacpali nosy a začali dolovat pasy z brašen. Už jsme je všichni drželi v ruce, když k nám přišel ukrajinský voják, který hlídal závoru: „Tady projet nemůžete! Otočte se a jeďte jinam!". A tak začalo možná až moc dlouhé lámání stráže. Džavy nastoupil jako první s poměrně silným argumentem, že slovenské ministerstvo zahraničních věcí nám napsalo, že tento přechod je i pro pěší. To ho ale moc nezajímalo, protože „Tady jsme na Ukrajině". Tak jsme to zkusily my, že musíme stihnout vlak a jestli nás nepustí, tak ho nestihneme. Ani to moc nepomohlo a tak nastoupil Máca s otevřenou peněženkou. Když nechtěl ani peníze, pochopili jsme, že na kolech tu závoru opravdu nepřekonáme (dokonce jsme se ani nedostali k naší oblíbené historce, že nám ukradli stan...). Nikdo nebyl dvakrát schopný popsat, kde je nejbližší přechod pro pěší (napruzený voják u závory nás místo na přechod posílal na přejezd přes koleje).

Obrázek 32: Ужгород

A tak jsme začali stopovat. Prázdná česká dodávka (nebo slovenská...) byla naše jediná naděje...a ona opravdu přijela! Chlap na nádraží v Praze měl opravdu pravdu, na Ukrajině jsem nějak všechno. Opět jsme si vyndali pasy, naložili Mácu a kola do dodávky a s radostí pozorovali, jak se naše kola i s Mácou dostaly za závoru. Za velkého povzbuzování zaseknutých Čechů (čekali na jednu rodinu s 5 dětmi a větším autem – Ukrajinci je bez úplatku nechtěli pustit) si Včelka ještě trošku vyhrnula tričko a začala stopovat. Zastavilo hned jedno auto, které kolem projelo mezi prvními, a tak jsme naložili Džavyho a Hedu s Janou. Možná ještě ani neprojeli závorou a už u nás stálo auto druhé. Včelka má prostě talent ☺!

Přes hranice jsme se dostali ve třech autech – s Čechy, Slovákem a Ukrajincem, neutratili jsme ani jednu hřivnu na úplatkách, neplatili jsme za pašování alkoholu a nikdo neomdlel ze smradu při otevření brašen. *[Ma]*

Po tomto dobrodružném zážitku nám do konce naší velké cesty zbývaly poslední kilometry po Slovensku. Najednou začlo dost pražit slunce a tak se nám staly utrpením. Minuli jsme kolonu čekajících kamionů a následně i ukrytou odbočku na Nižné Nemecké. Naším dalším cílem byl na mapě dobře vypadající rybník, kde jsme se chtěli vykoupat na poobědvat. Místní pán rychle vyřešil náš problém, jestli se jedná o chovný rybník, koupník nebo humusník[19]. Tak jsme se aspoň najedli a nabrali vodu.

19 a) je správně *[Dž]*

Poslední kilometry už byly (aspoň pro mě) ve znamení „kdy už tam budem?", ale pořád jsem musel myslet na to, jak zaplatíme ve vlaku za naše kola, když máme slovenské koruny tak maximálně na dvě a nikde žádné město s bankomatem. Konečně Bánovce nad Ondavou a naše nádraží! Totální konec světa, ale vlak tu kvůli výměně lokomotivy musí chvilku postát, takže se kola dají v klidu naložit (doufám, že Máca, vybaven touto historkou, oslnil už minimálně 10 dalších slečen). Holky výměnou eur u místních elegantně vyřešily problém s penězi a posléze od nich vyžebraly i vodu (ještě před tím se ale Anička v tílku usmála na pana výpravčího a dostala perlivou ☺). Do odjezdu našeho vlaku jsme měli dost času na pospávání, odbahňování kol a pojídání křupek.

Konečně náš vlak přijel, naložili jsme kola i sebe a vydali se na dlouhou cestu domů. V Košicích jsme za poslední slovenské peníze nakoupili pití a přestěhovali se do prázdného kupéčka, kterému jsme posléze udělali luxusní lůžkovou úpravu. Ta nám vydržela až do tří do rána, kdy se to paní průvodčí (teprve druhé!) moc nelíbilo a tak jsme to překonfigurovali do klasického módu (tj. kluci na zemi, holky na sedačkách).

Obrázek 33: Cesta domů

Den poslední: příjezd do Prahy

neděle 13. července

Tak jsme vydrželi až do časného příjezdu do Prahy, která nás stylově uvítala přeháňkami. Naházeli jsme věci na kola, zakončili naše společné putování, se slzou v oku se rozloučili a vydali se do svých domovů. *[Dž]*

Střípky

- OBCHOD se pozná někdy podle nápisu, jindy podle otevřených dveří
    - prodavačka, vždy vybavená dřevěným počítadlem, zlatými zuby, a často vousatá (na přítomnost chlupatých žen nás ostatně upozornil i Nikola Šuhaj; Máca se po přečtení této kapitoly „chlupáčů" celkem obával)
    - sortiment velmi omezený, člověk nemohl jít nakupovat s větším očekáváním, než, že se zasytí nějakým jídlem. Několik jistot, které člověk vždy našel mezi zbožím: rybí konzervy, kukuřičná mouka, kvas, Джушец (chuť, která tě překvapí), vodka, omáčky a polévkové koncentráty ve zvláštních obalech, toaletní papír bez ruličky, kotníčkové holinky a „náš sýr", který se nám nepodařilo zlikvidovat ani za stavu nejvyššího hladu!
    - alkoholová vůně obchodů (když stejně byly zároveň hospodou)
    - vážené sušenky a levná čokoláda
    - 100% jistota, že nákup si odneseme v černé igelitce „HUGO BOSS"
- Plachta na kola, o kterou jsme přišli a ukrajinskou plachtou za 35Г nahradili, se ukázala být nepostradatelnou víceúčelovou součástí naší výbavy:
    - jako nouzový přístřešek Mácových rozměrů
    - jako rozšíření obyvatelného prostoru stanu[20]
    - jako druhá střecha chlívku nebo druhá podlaha
    - a jako pokrývka na kola s funkcí alarmu, prolejzačky pro koťata a umyvadla

  (Není divu, že se o vození plachet takto cenných Máca s Džavym div nepoprali) – vlastně to bylo se stanem, sorry...
  Džavymu se alespoň splnil sen stavět přístřešek z klacků a gumicuků...
  A náš (Včelky) stan, ten je teď určitě rozprostřen po některé z milionů kupek sena...

20 s vodním chlazením nohou

Hlídky

pátek/sobota – Воловець

23:30 - 0:45	Máca
0:45 - 2:00	Maruška
2:00 - 3:15	Jana
3:15 - 4:30	Včelka
4:30 - 5:45	Džavy
5:45 - 7:00	Hedvika

sobota/neděle – Колочава

Hola hola, dobré ráno hlídko! Kolem půlnoci tady bylo trochu šramocení, přeběhl nám tu kolem nás nějaký kluk, kterého paní domácí sice hned zprdla, ale stejně jsme se se Včelkou a s Mácou rozhodli pro hlídky. Pokud by se vzbudilo to štěně, které je teď nejspíš v boudě, může si s ním hlídka hrát, tak, aby neskákalo na Mácu jako před první hlídkou[21] [22].

do 1:35	Včelka
1:35 - 2:50	Jana
2:50 - 4:05	Máca
4:05 - 5:20	Džavy
5:20 - 6:35	Hedvika
6:35 - 7:50	Maruška[23]

neděle/pondělí – Комсомольськ

22:30 - 0:00	Maruška
0:00 - 1:30	Včelka
1:30 - 3:00	Hedvika
3:00 - 4:30	Jana
4:30 - 6:00	Džavy
6:00 - 7:30	Máca

21 Můžete ho (i plácáním) odhánět, můžete ho nechat vám kousat ruce a můžete ho i zkusit zavřít na záchodě, ale to je tak všechno, co s ním můžete dělat. Mimochodem, ve 3:43 (ano, při mé hlídce) se opět ukázal, ale po ignoraci z naší strany se sám otočil a odešel

22 Samozřejmě si můžete hrát i s Mácou, kdyby se vzbudil ☺, ale zavírání na záchodě nezkoušet!!!

23 může najít a připravit to mysli!

- Občas tu projede ta motorka, zatím dvakrát.
- Tak asi radši zhasínejte.
- Jsou krásné hvězdy ☺
- A mám ještě jednu dobrou zprávu. Nesedíme v mraveništi ☺
- A ten architektonický skvost na horských stráních se jmenuje oboroh!

úterý/středa – palouček pod Hoverlou

ГЛІДКІ ПОД ГОВЕРЛОУ

22:40 - 0:10	Геду	Сі уклізі кекелі з врашни
0:10 - 1:40	Вчелка	Се снажі позороват гвѣзди, марнѣ
1:40 - 3:10	Джави	Сі пріправуйе прослов про на́вштеви (руски) покуд го досуд неімпровізовал
3:10 - 4:40	Ма́ца	Се вздела́ва́ в азбуце
4:40 - 6:10	Марушка	Пі́ше на́с небо чте Шугайе
6:10 - 7:30	Яна	Дѣла́ доброучкоу сні́дані

А пак гура́!

čtvrtek/pátek – Солотвина

Katapultování reprobeden – rozpis směn

0:30 - 2:00	Máca	Navrhne katapult
2:00 - 3:08	Jana	Postaví katapult
3:08 - 4:16	Maruška	Vyrobí střelivo
4:16 - 5:24	Hedvika	Určí polohu cíle (po sluchu!)
5:24 - 6:32	Anička	Zamíří a vypálí
6:32 - 7:40	Džavy	Vymluví nás z toho (+ vytáhne Mácovy boty na sluníčko ☺)

Minimálně 1h12min by tak měli spát v tichu všichni kromě Džavyho, kterému se ta hudba stejně líbila ☺.
(Mimochodem, pokud jsem popletl pořadí lidí na směnách, tak ho klidně průběžně přepisujte – ovšem já už na šichtu nejdu, takže žádné 1:42 – 7:42 Máca!)

Střelivo: Janiny nebo Mácovy ponožky naplněné bryndzou, blátem z Hoverly (seškrábaným z kol), Нашім сирем a zbytkem oleje od pana traktoristy, to vše smícháno ve „vodě" ze Solotvina.

Postup při stavbě katapultu: (přímý přepis)

1. Dopsala modrá propiska – výměna za zelenou
2. Proč jsou moje ponožky na prvním místě nebezpečnosti ??!!!!!!!!!
3. Ve výbavě naší výpravy chybí nůžky na drát nebo na plech – zásadní část projektu katapultu tedy nelze provést
4. Další bod výroby katapultu je závislý na splnění předchozího bodu.
5. Nabízím troje ponožky a píšu nůžky na plech do seznamu věcí na příští rok.
6. V cestě stejně ještě stojí chatka, takže potřebujeme jeřáb s demoliční koulí.
7. Teď už to stejně nehraje ☹

PŘI PSANÍ TOHOTO DÍLA

DOSLOUŽILO NEJMÉNĚ 10 PROPISEK

budiž jim země lehká